

Asia: VN/21121/2024

Kysely EU:n verkkolähetysdirektiivin (2019/789) kansallisen täytäntöönpanon vaikutuksista eri toimijoiden näkökulmasta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko 25 h §:n muutos selkeyttänyt alkuperäistä lähettämistä ja edelleen lähettämistä koskevan sääntelyn soveltamista ja onko lainmuutoksilla (25 h § ja 25 m §) ollut vaikutusta omaan toimintaan tai edustamienne tahojen toimintaan?

Ei ole ollut vaikutusta, perustele.

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Ei ole selkeyttänyt eikä vaikutusta omaan toimintaan ole ollut. Sekä Oikeuskansleri 5.12.2022 antamassaan päätöksessä (OKV/574/10/2022) että Perustuslakivaliokunta (PeVL 58/2022 vp) ovat kritisoineet tekijänoikeuslain uudistusta koskevan hallituksen esityksen valmistelua. Epäselväksi jäänyt tekijänoikeuslain uudistus ei selkeyttänyt alkuperäisen lähettämisen ja edelleen lähettämisen määrittelyä tai siihen liittyvää tekijänoikeuskorvauksia koskevaa ongelmaa liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunnon edellyttämällä ja kannattamalla tavalla.

Epäselvä sääntely-ympäristö on omiaan luomaan epävarmuutta liiketoiminnan harjoittamiselle ja jatkuessaan vaikeuttaa siihen tehtävien investointien perusteltavuutta. Tämä voi kaventaa ja köyhdyttää tarjolla olevaa kuluttajapalveluiden kirjoa.

2. Palveleeko nykyinen sääntely ohjelmien tuotantojen ja lähettämisen kokonaisuutta eri osapuolet huomioon ottaen?

Ei, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Ei palvele. Epäselvä sääntely ei luo vakaata ja ennakoitavaa liiketoimintaympäristöä. Alkuperäisen lähettämisen ja edelleen lähettämisen määritelmät tulee selkeyttää tekijänoikeuslaissa mahdollisimman pikaisesti verkkolähetysdirektiivin 20 johdantokappaleen mukaisesti. Edelleen

lähettämisenä ei pidetä ohjelmasisignaalien jakelijan lähettäjäyrittäjälle tarjoamaa teknistä tapaa lähettäjäyrittäjien lähetyksen vastaanoton varmistamiseksi tai parantamiseksi. Kyse on tekijänoikeuslain 25 f §:ssä tarkoitetusta lähettäjäyrittäjien toimesta tai valvonnassa ja vastuulla tapahtuvasta alkuperäisestä lähetyksestä.

a) Onko 25 h §:n muutos selkeyttänyt alkuperäistä lähettämistä ja edelleen lähettämistä koskevan sääntelyn soveltamista kaapeliyrittäjien ja taloyhtiöiden toiminnassa?

Ei, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Ei. Oikeudellisesti epävarma tilanne jatkuu. Alkuperäisen lähettämisen ja edelleen lähettämisen määritelmää on täsmennettävä ja tekijänoikeuslaissa tulee vahvistaa nykytila: Kotimaisten vapaasti vastaanotettavien jakelu antenni- kaapeli- ja yhteisantenniverkoissa on alkuperäisen lähettämisen piiriin kuuluvaa toimintaa.

Teleyritykset toimivat lähettäjäyrittäjien alkuperäisen lähetyksen teknisenä välittäjänä. Lähettäjäyrittäjä vastaa oikeuksien hankinnasta ja lähetyksen tapahtuu lähettäjäyrittäjien toimesta ja valvonnassa. Lähettäjäyrittäjä hankkii kaikki oikeudet koko Suomessa tapahtuvaa lähetystoimintaa varten ja maksaa siitä täyden korvauksen kaikille oikeudenhaltijoille. Sääntelyn tulee olla teknologianeutraalia. Merkitystä ei ole sillä, mitä verkkoa pitkin kuluttaja lähetyksen vastaanottaa – olkoon se sitten esimerkiksi vaikka antenni- tai kaapelitv-verkko. Kyseessä on lähettäjäyrittäjien alkuperäinen lähetyksen.

Edelleen lähettämistä on maan rajat ylittävä tv-lähetyksen jakelu silloin, jos lähettäjäyrittäjä ei ole hankkinut tarvittavia oikeuksia toisessa maassa tapahtuvaan tv-lähetyksen. Suora sopiminen on tässäkin tapauksessa ensisijainen tapa oikeuksien hankintaan.

b) Onko kaapeliyrittäjien ja taloyhtiöiden toimesta tapahtuva televisiosisällön jakelu kansalaisille vähentynyt, kasvanut tai muutoin muuttunut uuden sääntelyn (25 h §) seurauksena? Liittäkää vastaukseen mahdollinen tilastotieto.

-

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Telia ei voi kilpailuoikeudellisista syistä ja liikesalaisuuksista johtuen käsitellä asiaa julkisessa lausunnossa. Kerromme mielellämme opetus- ja kulttuuriministeriölle sekä liikenne- ja viestintäministeriölle jakelustamme luottamuksellisissa kahdenkeskisissä keskusteluissa.

c) Ovatko verkkoyritykset ja taloyhtiöt joutuneet maksamaan uuden sääntelyn (25 h §) seurauksena uudelleen tekijöille televisiosisällön edelleen lähettämisestä korvauksia tilanteessa, jossa alkuperäinen lähettäjä on jo maksanut tekijöille koko Suomen osalta televisiosisältöä koskevista oikeuksista? Liittäkää vastaukseen mahdollinen tilastotieto.

-

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Telia ei voi kilpailuoikeudellisista syistä ja liikesalaisuuksista johtuen käsitellä asiaa julkisessa lausunnossa. Kerromme mielellämme opetus- ja kulttuuriministeriölle sekä liikenne- ja viestintäministeriölle jakelustamme luottamuksellisissa kahdenkeskisissä keskusteluissa.

Viittaamme muilta osin tässä vastauksessa Ficom ry:n lausumaan.

4. Eduskunnan lausuman (EV 312/2022 vp) mukaisesti arvioinnissa tulee huomioida myös perusoikeusvaikutusten punninta suhteessa sääntelyn tulkinta- ja soveltamiskäytäntöihin ja määrittelytarpeet erityisesti alkuperäisen ja edelleen lähettämisen suhteen. Korkeimmassa oikeudessa on vireillä oikeudenkäynti, jossa on kyse televisiolähetysten edelleen lähettämisestä. (Markkinaoikeus on antanut asiassa ratkaisun MAO:285/19, joka ei ole lainvoimainen <https://markkinaoikeus.fi/fi/index/paatokset/teollisjatekijanoikeudellisetasiat/mao28519.html>.)

Miten näkemyksenne mukaan tuleva korkeimman oikeuden ratkaisu tulisi ottaa huomioon eduskunnan lausumassa tarkoitetussa arvioinnissa? Perustele lyhyesti alla olevaan tekstikenttään.

Telian ja Kopioston välinen oikeustapaus on edelleen vireillä korkeimmassa oikeudessa sekä asiavaltuuskysymyksen osalta, josta Korkein oikeus pyysi ennakkoratkaisua EU tuomioistuimelta, että edelleenlähettämiskysymyksen osalta, josta Korkein oikeus ei ole tehnyt päätöstä, myöntääkö se valituslupaa vai ei. Varmuutta lopullisen ratkaisun aikataulusta ole. Tekijänoikeuslain 25 h §:ää on muutettu oikeustapauksen vireille tulon jälkeen. Muutoksessa ei lainsäädäntöä selvennetty. Mielestämme lainsäädännön tulee tarjota yksiselitteinen säädöskehikko, joka luo vakaan ja ennakoitavissa olevan liiketoimintaympäristön. Siksi lainsäädäntöä tulisi selventää pikaisesti 3 a)-kohdassa esittämällämme tavalla.

Haapanen Tapio
Telia Finland Oyj